

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za izuzetstvo \$2.00

PROGRESS
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uredništva in upravnništva:
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.
Telephone: Henderson 5311

VOLUME IV. 104 NUMBER 214

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

ZDRUŽITVENA ZADEVA

BR. VINCENT CAINKAR, gl. predsednik SNPJ, je objavil obligatni številki "Prosvete" z dne 28. avgusta članek glede združitenega vprašanja, ki vsebuje gotove izjave in trditve, ki se ne ujemajo z dejstvi, vsled česar smo prisiljeni o njih komentirati. To nam ni nič bolj ljubo kot je br. Cainkarju, ki pravi, "da neredi pišemo o tem," ampak prisilil nam je k temu on sam, ker je dotičnem članku v eni sapi zelo nerodno argumentira z urednikom "Napredka" in tajnikom združitenega odbora SSPZ, kar ustvarja vtis, da urednik glasila SSPZ piše stvari, ki so v nasprotju z zaključki zvezinega združitenega odbora, in drugič ker pripisuje uredniku razna "namigavanja" in "insinacije," končno pa ga obtožuje celo zavajanja in neresnice. Poglejmo torej, kakšna so dejstva, nakar bomo videli, kdo zavija in kdo čri neresnico.

Urednik "Napredka" je v članku z dne 21. avgusta, ra katerega se opira br. Cainkar, dobesedno citiral poročilo, ki je bilo objavljeno v "Prosveti," in tam je bilo tudi jasno in razločno povedano, da "Prosveta" poroča, da bo "vse drugo objavljeno v uradnem zapisniku." K temu, kar je poročala "Prosveta," ni ničesar dodal, razen da je citiral tudi izčrpek poročila glede združitenega zadeve, ki je bil priobčen v "Proletareu," čigar urednik je član gl. odbora SNPJ in je bil torej o stvari informiran.

Trditve br. Cainkarja, da urednik glasila SSPZ "spet izziva in nekaj piše o stvari, česar očitno sam ne ve ali pa noče vedeti," in pa da "zabavlja čez naš glavni odbor in urednika Prosvete ter hudobno namiguje, da nekaj skrivamo," je torej brez podlage in neupravičena.

Članek br. Cainkarja skuša ustvariti vtis kot da je urednik "Napredka" na svojo lastno roko tolmačil smisel in pomen točke 11. združitenega pogodbe, katera je bila sestavljena po odboru, katerega je izvolila 10. redna konvencija SSPZ, potem pa argumentira z njim in ga skuša prepričati, da je dotična točka "nebratska, nepraktična in nepotrebna." Ako bi bilo br. Cainkarju na tem, da se ta polemika vrši v mejah stvarnosti, bi moral povedati, da so izvajanja urednika "Napredka" glede omenjene točke bazirala na zaključkih in poročilih zvezinega združitenega odbora, čigar poročilo je bilo objavljeno v tem listu z dne 7. avgusta.

V pojasnilnem pismu, katerega je prejel br. Cainkar od br. Kuhela, tajnika združitenega odbora SSPZ in pod katerim so podpisani vsi člani omenjenega odbora, se nahaja odstavek, ki se dobesedno glasi takole:

"Točka 11 (d) — N. F. C. smrtninski sklad. Pogoj za ustanovitev NFC smrtninskega sklada ni bil zahtevan od strani SSPZ. Zahtevalo se je le ločeno vodstvo poslovanja NFC certifikatov, ter upeljanje višje plačilne lestvice v slučaju potrebe. Ločitev premoženja, torej upeljanje novega smrtninskega sklada, je zahteval zavarovalni oddelek države Illinois v pismu s dne 25. junija, 1940. V tem pismu je tudi izraženo vprašanje, ali bi ne bilo bolj primerno, da prizadeta organizacija loči premoženje smrtninskega sklada pred končno izvršitvijo združitve, in sicer potem dodatkovem pravil, in ne radi posledic združenja. Vzroki za ločitev smrtninskih skladov se najbrž zrealizirajo v dejstvu, da je National Fraternal Congress izdelal in predložil konvenciji zavarovalnih komisarjev takozvani "Uniform Insurance Code." Ta zakonik določa American Experience 4% smrtninsko lestvico za najnižjo bazo ocenjevanja zavarovalnih certifikatov. Illinoiski zavarovalni oddelek najbrž pričakuje, da se bo to določbo dodalo tudi illinojskemu zakoniku. To bi pomenilo, da bi se za NFC certifikate zahtevalo isto rezervno kot za American Experience 4% certifikate, in sicer če se assessment za NFC certifikate zviša ali ne. Ločitev sklada torej omejuje vsako diskriminacijo certifikatov, ki bazira-

jo na višji kot NFC 4% lestvici. (Vsi Zvezini certifikati bazirajo na višji lestvici.)"

Nesmiselno in nepošteno je torej od br. Cainkarja, ko piše: "Če bi urednik Napredka hotel povedati pravo resnico, bi zapisal, da je ta določba (namreč točka 11) prišla v pogodbo po naročilu njih odbora in ne po naročilu njih odbora in ne po direktnem navodilu državnega zavarovalnega departmenta, kakor on pravi."

Z drugimi besedami povedano, br. Cainkar zahteva od urednika Napredka, da potvarja poročilo, ki ga je objavil v tej zadevi Zvezin združiteni odbor, oziroma njegov tajnik br. Kuhel. Ako je dotična določba prišla v združiteni pogodbo, katero je sestavil posebni odbor SSPZ, po naročilu tega odbora ali po direktnem navodilu državnega zavarovalnega departmenta, je zadeva, o kateri bi moral debatirati br. Cainkar z združitenim odborom, ako bi hotel biti stvaren. Kadar bo dokazal, da je združiteni odbor SSPZ poročal v javnosti neresnico, bo urednik Napredka to poročal, ne more pa tega storiti, dokler ne prinese na dan takega dokaza. Logično bi tudi bilo, da br. Cainkar z združitenim odborom debatira, da-li je dotična točka bratska in potrebna, ne pa z urednikom glasila, ki z njeno sestavo ni imel nobenega opravka.

Kar se tiče našega komentarja glede dejstva, da Prosveta do 21. avgusta še ni objavila združitenega pogodbe, katera je bila poslana SNPJ, smo še vedno mnenja, da je zavlačevanje z objavo iste "malo čudno," rade volje pa sprejemamo na znanje izjavo br. Cainkarja, da urednik "Prosvete" sam ne more odločati glede take priobčtve. Žal le, da ni urednik glasila SNPJ počakal seje gl. odbora svoje organizacije, predno je pričel priobčtiti "intrige" br. A. Zaitza in napadati gl. odbor in zaključke konvencije SSPZ, ker ako bi to storil, bi ne bilo te nepotrebne kontroverze v javnosti, in brez dvoma bi bili bližje združenja kot pa smo sedaj.

Kaj je z akcijo za združenje?

(Dalje s 1. str.)

ni imela tudi JSKJ priliko odločati glede pogodbe. Etika je še zmeraj zvišana čednost in rabi mesta tudi v tem slučaju!

In ako se želi samo pojasnil gotovih določb, mar ni tajnik takega odbora kompetenten dati potrebna pojasnila, kakor tudi odvetnik-aktuar, ki je delal pogodbo? Združiteni odbor kot celota ne more storiti več.

Brat Cainkar nadalje omenja, da "pravega" odvetnika pri sestavi pogodbe ni bilo. Kot je piscu znano, je Mr. Harry S. Tressel diplomiran advokat, in obenem aktuar in računski izvedenec, ter se bavi izključno le s podpornimi organizacijami. Kot tak ima veliko več izkušenj in stika z zavarovalnim oddelkom države Illinois kot katerikoli drugi znani mi strokovnjak. Kateri "pravi" odvetnik pa je delal pogodbo, ki jo je brat Cainkar poslal naši konvenciji?

Mnogokrat je bilo že omenjeno, da je sedanja pogodba le provizorična, torej nepopolna v primeri s končno pogodbo. Glavno je, da pogodba vključuje pogoje, katere je sprejela SSPZ konvencija.

Glede točke 11 (d) je brat Cainkar čital v pismu iz zavarovalnega oddelka države Illinois sledeče: "It is our understanding that the present by-laws of the Slovene National do not segregate this fund, and as a matter of fact the assets which should have been credited to this fund have not been ear-marked. This, of course, raises a rather serious question as to the method of segregation and the allocation of specific assets to the fund, since the section of Consolidation Agreement simply provides that all mortuary payments of these certificates and all claims on these certificates shall be paid from N. F. C. fund. We are of the opinion that if this is to be a segregated fund, that there should be a provision regarding the assets of the fund. Just how these assets will be separated at this late date is, of course, a serious problem, but we feel confident that we can work out some method which would be fair and equitable, but at any rate the (old) section should be amended as heretofore suggested and some provision inserted regarding the assets of the fund. Another question arises whether or not this segregation should be accomplished as a result of the Consolidation Agreement or whether it would more properly be accomplished by a by-law amendment adopted by the Slovene National prior to consummation of the Consolidation Agreement..."

Ta točka je torej bila zanešana v pogodbo na priporočilo omenjenega pisma, in ne, kot pravi brat Cainkar, po naročilu našega odbora. V prejšnjih osnutkih pogodbe ni bilo nobene določbe glede ločenja premoženja.

Moj namen ni zagovarjati stališče, ki ga zavzema urednik Napredka, pač pa stališče tajnika združitenega odbora SSPZ. Niti bi ne bilo tako dolgega pojasnila v Napredku od moje strani, ako ne bi brat Cainkar pojasnil akcijo za združenje tako, kot se njemu vidi najbolj umestno in učinkovito. Tajnik našega odbora je skušal čeli čas biti nepristranski, pošten in odkrit v svojem delu in ne želi biti izpostavljen nezasluzeni kritiki. Končno pa ni potreba še posebej poudarjati, da je dolžnost vsakega gl. odbornika protektirati interese svoje organizacije.

Pridružujem se vsem onim, ki protestirajo proti polemiki v zvezi z združitenim vprašanjem po naših glasilih, in naj izvira iz osebnih ali drugih virov. In nikakor se ne strinjam s taktiko, da je bičanje eden drugega najboljša pot do združenja. Kjer se pripravata dva, tretji dobiček ima!

Mirko G. Kuhel.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Resna beseda o polemiki
glede združitve

Cleveland Hills, Ill. — Polemika, ki je nastala vsled priobčenega članka br. Antona Zaitza je preselila vse meje dostojnosti, in omenjeni članek

sam je bil popolnoma iz reda. Dokazal ni to, kar je hotel dokazati. Zvrčati krivdo samo na eno osebo je popolnoma zgrešeno, ker ena sama oseba ni nikdar odločujoči faktor, ampak je so-udeleženi več oseb v vsakem

slučaju. Kako se je združiteni delo zavlačevalo, je bilo itak vsakemu članu, ki se je količkaj zanimal, znano, vsled tega je bilo popolnoma nepotrebno posegati nazaj. In ker je že posegel nazaj v zgodovino vsega združitenega gibanja, naj bi navedel one faktorje in interese, ki so bili in so še glavna ovira, da se združitev ne izvrši. Toda tega ni izvršil, in zakaj ne, je neumljivo, ker dobro ve, ako se je hotel zanimati. Desetkrat hvaležnejšo delo bi izvršil, ako bi pojasnil s svojim člankom, zakaj se je na konvenciji izvoljen združiteni odsek zedinil za "združiteni pogodbo" tako, kot je bila predložena konvenciji v odobritev, ker glasom zapisnika je bila soglasno sprejeta po združitenem odseku; niti najmanjšega ugovora niti od ene osebe. Pojasnil naj bi raje, kako se je "združiteni odsek" zedinil soglasno za "združiteni pogodbo," kakoršna je bila pred kratkim priobčena v uradnem glasilu in poslana organizacijam, s katerimi se Zveza namerava združiti. O teh dveh vprašanjih, ki so važna za vse člane Zveze ni bilo dosedaj od nobene strani nobenega pojasnila!

Oni, ki so odgovarjali na izvajanja br. Antona Zaitza, so se popolnoma izognili vseh vprašanj, ki se direktno tičejo združitve same, mesto tega so rabili izraze, ki nikakor ne spadajo v dostojne časopise in proti koncu polemike so bili priobčeni dopisi in članki, ki spadajo v takozvani "Revolver Journal," ne pa glasilo bratske podporne organizacije. In ne samo to, ampak priobčeni so bili odstavki, ki so bili direktno žaljivi in sramotilni za Zvezo samo, ker Zveza odnosno članstvo Zveze ni na prodaj ali na javni dražbi "češ, kdo da več, na prodaj smo." Take izraze odločno odklanja vsak član, ki čuti v sebi le količkaj ponosa. Ničče ne bi pričakoval od gl. odbornika, da bi se tako izrazil, pa naj bi bil ta gl. odbornik kdorkoli že. Članstvo SSPZ ni na prodaj, ampak ima resen in pošten namen združiti se, ne pa prodati se. Rad bi navedel, kdo se prodaja, katera oseba ali katere osebe se prodajajo, toda ne maram se postaviti na isto stališče, ker lahko vsakdo je, in ve tudi dobro, kako se imenuje take osebe.

Da so člani Zveze v ogromni večini za združitev je bilo že tolikokrat dokazano, da tega ni treba več ponavljati. Da se združitev ni izvršila so pa vzrok gotovi interesi, ki so bolj oziroma bi bili bolj prizadeti kot pa par služb gl. odbornikov. Tak vzrok je bil leta 1920 in 1921, in isto se ponavlja sedaj pod drugo firmo. Ako bi bili ti interesi zavarovani in njih obstoj zagotovljen, bi se bila združitev izvršila že leta 1921, in bi ne bila sedaj na dnevnem redu; in ako bi bili slični interesi zasigurani sedaj bi sedaj ne bilo te skrajno nizkotne in bedaste polemike. In ker čutijo in vedo, da niso zavarovani z nameravano združitvijo s SNPJ, se nam članom servira taka godlja.

V vsej polemiki je mrgolelo brezštevila izrazov "vse v interese članstva SSPZ," "članski interesi so ogroženi," itd., toda niti enega malega dokaza, kaj je v pogodbi, ki je bila predložena zadnji konvenciji od SNPJ, v škodo članstva Zveze, in kakki interesi so ogroženi. Povdarjali so, da je prva točka predložene provizorične združitenega pogodbe "največjo škodo Zveze, t. j. članstva, češ podjarmiti nas hočejo." Niso pa pojasnili, kako naj bi bili člani "podjarmljeni." Niso povedali, da je sedaj nad dva in štirideset tisoč članov na isti način "podjarmljenih" in med temi tisoči je najbrže nad polovico članov SSPZ, ki se prav nič ne čutijo podjarmljene. Niso pojasnili in ne pojasnijo, da bi tako "podjarmljenje" dalo onim članom SSPZ iste pravice, kot

jih imajo člani SNPJ, in v gotovih zadevah bi dobili več pravic, več ugodnosti oni člani, ki so sedaj člani obeh organizacij, kot jih imajo oni člani SNPJ, ki niso člani SSPZ.

V združiteni pogodbi, kakoršna je sprejela deseta redna konvencija SSPZ in kakoršna je bila priobčena pred kratkim se zahteva razpust obeh organizacij, o odnosih onih organizacij, s katerimi naj bi se nameravana združitev izvršila. V polemiki glede združitve niso člani združitenega odseka niti z najmanjšo črkico pojasnili, ali je tak razpust v interesu članstva, ali v škodo članstva vseh organizacij. Dvomim, da bi bili tako navivni, da ne bi vedeli, kaj pomeni razpust in odpoklic poslovnice (charterja), kajti vsakdo lahko ve, da ni enostavnejše stvari, kot razpustiti društvo ali organizacijo, toda vsakdo lahko tudi vije, kake so posledice tega razpusta. Oni, ki to zagovarjajo, naj bi se nekoliko podučili, kaj pomeni razpust korporacije, kaj pomeni preklit ali odpoklic poslovnice. Resnica je, da je vse to zakonito in v okvirju raznih zakonov, toda ne povedo pa, kaj zakon določa za take slučaje, ko se korporacija razpusti. Naj pojasnijo to oni, ki toliko zagovarjajo tako določbo v predloženi združiteni pogodbi! Prepričan sem popolnoma, da dobro vedo, kako težko je dobiti sedaj poslovnico za že obstoječo Zvezo, ker to so nešteto krat sami priznali in povdarjali; znano je vsem članom Zveze, po kolikih naporih in s kolikimi stroški je uspelo dobiti poslovnico v državi Pennsylvaniji, in vedo dobro, da v državi Wisconsin je sploh ni mogoče dobiti. In sedaj naj se pa odpoklic poslovnice še v onih državah, v katerih imamo poslovnice! Kje je garancija, kje je jamstvo, da bi nova organizacija, ako se to izvede in se združitev na podlagi take združitenega pogodbe izvrši, dobila poslovnico v vseh onih državah, v katerih imata sedaj obe organizaciji poslovnice? Ali so članom združitenega odseka znani zakoni in predpisi posameznih držav glede obnove poslovnice? Ali so se informirali prej, predno so pripravili združiteni pogodbo? Ali so dobili vse podatke, s kakimi stroški bi bilo vse zvezano? In še več sličnih vprašanj je v zvezi s tem, na katere naj bi pojasnili vsi oni, ki so nasprotni prvi točki provizorične združitenega pogodbe SNPJ, ki je bila predložena konvenciji v Clevelandu. Pojasnili naj bi, kaj pa v slučaju, da ne bi dobili poslovnice v vseh onih državah, v katerih bi imela nova organizacija članstvo? Za vzgled naj bi imeli članstvo oziroma društva v državi Wisconsin.

In oni, ki so zagovarjali predloženo provizorično pogodbo SNPJ, naj bi pojasnili, da je razpust obeh organizacij največja nevarnost za vse članstvo, za obe organizaciji, ker s tem se ne izpostavlja samo neprilika dobiti poslovnice v posameznih državah, ampak tudi nevarnost, da bi sploh ne dobili poslovnice; kajti sedanji zakoni in predpisi v posameznih državah se veliko strožji kot so bili pred leti, t. j. takrat, ko so organizacije pred 25 leti ali več iskale poslovnice v posameznih državah; za vzgled naj bi navedli potežkoče zvezane s iskanjem poslovnice v Pennsylvaniji, ki se nima tako strogih odredb, ki se pa že pripravljajo. Pojasnili naj bi, da so vse slovenske podporne organizacije tujejezične, tujezemske, in sedaj, ko je taka gonja proti vsemu, kar le količkaj diši po tujezemstvu, je izpostavljen velik strožim predpisom kot pa "domače." Dvomim resno, da bi katera organizacija sprejela take določbe, razpust in odpoklic poslovnice, razun, ako se namerava izvesti samomor. Kdo bi nosil odgovornost, oziroma kdo prevzame odgovornost

za tako velik riziko, izpostaviti v tako nevarnost članstvo obeh prizadetih organizacij?

Vsakdo, ki ima količkaj razuma, ali kot pravimo "common horse sense" mora priznati, da člani Zveze ne bi izgubili niti trohice svojih pravic ali interesov, ako bi se združitev izvršila pod poslovnicu SNPJ. Oni, ki trdijo obratno, naj privedejo dokazi. Vse članstvo bi bilo zavarovano pred različnimi neprilikami, stroški in nevarnostjo izgubi še to, kar imamo zavarovano po poslovnicu v različnih državah. SNPJ ima sedaj poslovnicu v 16 državah, torej vseh povsod, kjer je le toliko članov, da imajo lahko društvo.

Pojasnjeno tudi še ni bilo od onih, ki zagovarjajo razpust organizacij, kaj pa v času med odpoklicem poslovnice in dobavo nove poslovnice? Kako se pa bo uradovalo v posemeznih državah? Ali bi sploh lahko poslovno? Ali ne vedo, kaj določajo razni zakoni, ako kaka korporacija posluje brez poslovnice, brez državnega dovoljenja? Naj bi to nekoliko pojasnili, da bi bili člani na jasnem, ali je to v resnici v njih interesu?

Določba za razpustitev obeh organizacij je v največjo škodo skupnega članstva, to povdarjam ponovno, in kdor zagovarja razpustitev, ta ima vse druge namene, kot pa korigiranje članov.

V združiteni pogodbi, katero je pripravil združiteni odsek, je še več drugih točk, o katerih dosedaj še ni bilo nobenega pojasnila članom, nobene razprave, da bi bili člani popolnoma podučeni, in ki so važne za članstvo Slovenske SVOBODOMISELNE podporne zveze, in ki bi morale biti razjasnjene. Konvenciji zapisnik ne vsebuje ničesar o dotičnih določbah, niti, da je delegacija imela priliko se z glasovanjem izraziti; kot bi to moralo biti.

Ni moj namen s tem člankom niti najmanj koga žaliti, komu kaj predbacivati, natolcevat, kot se je to vršilo v dosedanji polemiki, ampak samo navesti, kaj na bi dotični, ki so posegli v polemiko morali pojasniti. Ni pa izključena možnost, da bo meni kdo predbacival kake nesmiselnosti, toda prosto mu, ker pokazalo se bo, kako je malenkosten; članstvu bi koristil, ako bi pojasnil to, kar je navedeno v temu članku, in odgovoril na zastavljena vprašanja, ni se pa treba izogibati glavnega predmeta, kot se izogiba mačka vrele kafe.

Peter Bernik, član dr. št. 1.

JAVNE POVZOR BR. JOHN KVARTICHU

Chicago, Ill. — Podpisani Anton Zaitz, bivši gl. pomožni tajnik SSPZ in sedaj član združitenega odbora SSPZ, tem potom javno pozivljam br. John Kvartichu, da v prihodnjih dveh izdajah Napredka doprinese DOKAZE ALI PREKLITICE za spodaj nevedene obdolžitve v svojem dopisu pod imenom "V obrambo resnice" v št. 213 Napredka z dnem 28. avg., l. 1940.

1. Dokaz, da sem ponavljalaži v glasilu z dnem 14. avg. v katerem sem omenil, da je bil br. Kvartich na seji gl. odbora, vrseči se, z dnem 1. sept., 1939. NASPROTEN, DA BI ŠLI V POGANJE S SNPJ. Dokaže naj mi, da ni v resnici nasprotival. Dokaže, da ni nasprotval vsaki združiteni akciji na seji gl. odbora meseca feb. 1939, ko je prišlo združiteni vprašanje na dnevni red in sem prečital referat (katerega lahko objavim), za katerega je rekel br. Kvartich, da spada v koš. Dokaz, da ni na federacijski seji govoril, da gre SSPZ v pogajanje s SNPJ, ako jih slednja povabi, na seji pa nasprotval. Dokaz, da njegovo pisanje samo, ne dokazuje zgorajšnje moje trditve, v katerem vedno povdarjam, DA JE ON ZA PRA-

(Dalje na 3. str.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVljena 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, 1. podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O.
JOHN RUGEL, 2. podpredsednik, 900 N. Clinton St., Gillespie, Ill.
FRANK PUTZEL, 3. podpredsednik, 2120 Spruce St., Butte, Mont.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
STANLEY M. TISOL, pomožni tajnik, 245-47 W. 103rd St., Chicago, Ill.
MIRKO KHEHL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslojučih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
LOUIS ZNIDARSIČ, 938 North Ketcham St., Indianapolis, Ind.
IGNAC GROZNIK, E. D. 2, Box 79, Johnstown, Pa.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Nacijski program za nemško nadvlado sveta

(Dalje s 1. str.)

Stuetzpunkte, podporne točke za izvršitev vojaških načrtov.

Delovanje pete kolone v Južni Ameriki

Herr Bohle je zelo ponosen — in to upravičeno — na veliko delo, katerega je njegova organizacija že izvršila v Južni Ameriki. Vzemimo n. pr. Urugvaj, ki predstavlja oporišče nacijskega delovanja v Braziliji in Argentini.

Mojsterski duhovi v Stuttgartu in Berlinu so prišli do zaključka, da bi bil Urugvaj naravnost idealen za njih eksperiment. Njegovo prebivalstvo znaša le kaka dva milijona na ozemlju, ki je šestkrat tolikšno kot Belgije. Poleg tega morejo tujerodec dobiti urugvajsko državljanstvo, ne da bi izgubili prvotno državljanstvo. Tudi se ni prežrlo stratezične lege, ki jo zavzema pristanišče Montevidea v Južnem Atlantiku.

Pred par leti je neki nemški sindikat stavil ponudbo za zgradbo hidro-električne centrale ob Rio Negro. Eno jamstvo ki ga je sindikat zahteval, je bila vknjižba na urugvajске javne utilitete in telefonske facilite, čim je bilo temu ugodno, so člani A. O. pete kolone in Gestapovci pričeli s sistematično kampanjo pritiska. Preko noči so se pojavile v deželi nacijske vojaške kampe. Nacijske organizacije in italijanske fašistične grupe so roka v roki odprto kazale svoj prezir za demokratsko formo urugvajске vlade in isto javno izzivale.

V raznih mestih Urugvaja so zrastle miniaturni Monakovi. V kavarnah je dominirala nemška govornica, vseposvsod so se videvati nacijske uniforme, iz drogov na javnih prostorih so vihrale svastike, in namesto španskega "Buenos Dias" se je čulo vsepovsod "Heil Hitler". V trgovskih izložbah so viseli napisi "Unser Land ist ein Stueck von Deutschland" — "Naša zemlja je del Nemčije."

Vse je šlo kot po znori. Dr. Otto Langmann, nemški poslanik v Urugvaju je pošiljala navdušena poročila v Berlin. Več kot deset tisoč perfektno treniranih nemških in italijanskih vojakov je bilo pripravljenih, da stopijo v akcijo. Blizal se je dan, ko je imela peta kolona začeti s svojim pohodom.

Naciji so izdelali načrt za puč, glasom katerega se je imelo v teku par ur zasesti vse vitalne točke v deželi. Poizkus ni bil tako fantastičen kot se komu zdelo, kajti novi nacijski režim ni imel biti uradni nemški, temveč nacija so se za svoj načrt nameravali poslužiti nezadovoljnih domačih političarjev, med katerimi so bili nekateri, ki

so pripadali najstarejšim južno-ameriškim družinam. V očeh sveta bi se v Urugvaju izvršila le nasilna sprememba vlade, dejansko pa bi se bil izvršil načrt berlinskega geopolitičnega instituta za dobavo kontrole nad Montevideom kot oporišče za podjarmljenje Južne Amerike. Toda ko je prošlega junija nacijskega pete kolona imela vprizoriti svoj puč, se je nekaj zgodilo. Zarota je bila odkrita in načrt je padel v vodo. O tem se je mnogo pisalo v svetovnem tisku.

Značilno pri tem je, da ko je nemški poslanik dr. Langmann kmalu po odkritju zarote poslal uradno noto urugvajski vladi, je v nji naznanil sklep za "razpust Nacionalno socialistične organizacije v Urugvaju" in Nemške delavske fronte, in s tem priznal intimno zvezo med njegovim poslaništvom in aktivnostmi nacijskega pete kolone. V noti je dejal, da je bila "ta organizacija od začetka sedanje vojne pod mojimi osebnimi nadzorstvom."

Dejansko je bil poizkus za puč v Urugvaju le odložen. Peta kolona z vsemi svojimi mrežami je bistveno ostala nedotaknjena.

"Mi se ne borimo za trgovsko avijatiko, ker smo trgovsko razpoloženi, temveč ker smo radi pomanjkanja prostora prisiljeni k temu. Kajti razvoj zračne komunikacije pomeni graditev vojaških mostov preko meje Nemčije. Celó oceanov se ne sme smatrati za nepremostljive ovite v tem razvoju."

To so besede, katere je izrekel eno leto po Hitlerjevem prihodu na vlado državni tajnik avijatike Erhart Milch, ki je danes podpoveljnik vse nemške zračne sile. Nacijske avijatiške črte v zadnjem času sicer izgubljajo tla v Južni Ameriki, ampak še vedno zavzemajo dominantno stališče. Washington se tega dobro zaveda, ampak je brez moči.

Samo po sebi se ume, da nemški generalni štab v polni meri izrablja ta položaj. Najbolj izurjeni nemški zrakoplovski fotografi jemljejo slike celih sekcij južno-ameriškega teritorija. Nemški parašutist, opremljen z tisočami sestavljenimi iz tisočih takih slik, bi se znašel brez vsake težkocve v kraju, kjer bi padel na zemljo, akoravno ni bil še nikdar tam.

Nacijski geo-politiki se bahajo, da bo delo pete kolone v Zed. državah lažje kot kje drugje. Po nemških računih se v tej deželi nahaja 30 milijonov prebivalcev nemške krvi. Med temi se upa najti par milijonov, ki se bodo posvetili veliki nalogo, da se Amerika napravi varna za nacizem. V potek se bo spravilo elabratne načrte za sabotažo obrambnega programa Zed. države. Prva faza te kampanje bo šla za tem, da se ameriški narod uspava. Berlin in njegovi agen-

tje bodo smešili idejo, da imajo Nemci kake načrte proti Ameriki. Slika vojaškega napada na to hemisfero se ima označiti kot produkt bujne domišljije, kakršne so sposobne le stare histične ženske brez smisla za realnost.

Hitler bo tej deželi brez dvoma ponujal slovesne pakte glede Monroeove doktrine, kadar se Evropa pomiri. Podjarmljenje Amerike se bo opisovalo kot nekaj fizično nemogočega in za argument se bo navajalo, da se še ni iznašlo aeroplanov, ki bi bili sposobno prenesti cele armade preko oceana.

Kadar in ako postane jasno, da je Amerika v stanu nastopiti z uspešno obrambo in da se aktualni vojni ne da več izogniti, bo peta kolona v tej deželi stopila v drugo fazo svoje naloge. Ta faza bo obstojala iz občje kampanje sistematičnega terorja, sabotaže, uničevanja, ustrahovanja in izzivanja plemenskih in sekcijjskih konfliktov.

Nevidna armada, ki se že nahaja na naših obalah, čakajoč ukaza za pohod, ima v svojih načrtih napade na tucate stratezičnih točk v deželi, ki imajo biti izvršeni ob istem času. Nacijske celice v Ameriki se pripravljajo, da udarijo tam in takrat, kadar bo največ zaleglo, da se ljudstvo navda s strahom in paniko. Napadi bodo vprizorjeni na najbolj nepričakovanih krajih in ob najmanj pričakovanem času.

Nekega dne utegne pasti s strašnice natrpano poln vlak podulčne železnice v New Yorku in se zariniti v nasproti dvečički ekspresni vlak. Naslednjega dne utegne eksplodirati žitno skladišče kje v Minnesoti, ali pa se bo primerila razstrelba v kakem velikem industrijskem obratu. Izključeno ni, da se bodo v velemestih nenadoma pojavila epidemične bolezni.

Kakor utegne biti ta slika odporna, pa je vse to v mejah možnosti. Tega bi ne omejal, pravi Van Paasen, kajti ni mi na tem, da ustvarjal histerijo, ampak zopet in zopet se je že izkazalo, da so bili viri mojih napovedi tragično točni.

Dogodki tekotom nacijskega zavojevanja evropskih dežel so pokazali preko vsakega dvoma, da Gestapo vzdržuje točen seznam vseh v javnosti aktivnih oseb, ki so kadarkoli, bodisi z besedo ali dejanjem nasprotovali nacizmu in obojali Adolfa Hitlerja. Na ta način zaznamovane osebe v Holandiji, Norveški, Belgiji in Franciji sploh niso imele časa za beg, ko so prihrumele nacijske armade, temveč bile so takoj vržene v "zaščitni zapor." O mnogih se ni nikdar več slišalo.

Ameriška divizija Gestapa ima sestavljeno slično ameriško črno listo. Dejstvo je, da se ta lista stalno izpopolnjuje potom rastočega toka informacij, katere pošiljajo tajna nacijska ganga glavnemu stanu v Berlinu. Ne samo to. Hrani se rekord in življenjepis vseh politikov in vojaških voditeljev in dan je strog ukaz, da se zavira politično napredovanje vsakogar, ki je sovražnik nacizmu.

Danes se nahaja v Zed. državah na tisoče gorečih nacijskih simpatičarjev, katere se je omamilo z obljubami, da se jim ni treba bati roke pravice v tej deželi, ker nacijska vojaška sila in njen vpliv tukaj jih ne bosta pustila na cedilu.

Herr Bohle, vrhovni Gauleiter Auslands-organizacije, je tozadevno izjavil: "Naš človeški material hrabrih in poslušnih Nemcev je pripravljen pokazati pot za germanizacijo Severne Amerike ne glede na osebnostne žrtve."

KONSKRIPCIJSKA PREDLOGA

Senat Zed. držav je prošli teden z veliko večino sprejel predlogo za obvezno vojaško službo. Sedaj se predloga nahaja v nižji zbornici.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

(Dalje iz 2. str.)

VIČNO ZDRUŽENJE, KAKOR DA BI BILO MOGOČE V SPRIČO STROGIH ZAKONOV PRODATI ALI GOLJUFATI ČLANSKE PRAVICE DRUGE ORGANIZACIJE, ALI DA JE ZAUPANJE NAPRAM ORGANIZACIJAM, S KATERIMI SE POGAJAMO, TAKO NIČEVO, DA JE TREBA VENO-MER PONAVLJATI ZDRAVO, PRAVIČNO, ENAPOKRAVNO IN NE VEM KAKŠNO, ZDRUŽENJE SE.

2. Dokaz, da je imela SSPZ izredne stroške v zvezi z mojim učenjem ob nastopu službe, kakor on v svojem dopisu omenja: "Mislil si je pač, jaz se bom učil, Zveza bo pa plačala."

3. Dokaz, kakšno podlogo radi česar se je gl. odbor bal delati meni sramoto, kakor pravi br. Kvartich: "Glavni odbor ni želel delati br. Zaitzu sramote, zato se ni poslužil pravil, temveč mu je šel ves odbor na roke." (Katera točka pravil je bila kršena, br. Kvartich?)

4. Dokaz, da sem pisal Tedenske pomenke na uradni čas, kakor navaja br. Kvartich, ko piše: "Na mesto da bi pomagal gl. tajniku pri tem ali onem delu, je br. Zaitz pisal pomenke." Dalje dokaz, kedaj je Zveza plačevala za PISANJE TEDENSKIH POMENKOV IZREDNO POMOČ, kakor nami-guje br. Kvartich, ko je stavil vprašanje: "Ali bo Zveza plačevala izredno pomoč za pisanje pomenkov?"

Ako ima za zgornje br. Kvartich DOKAZE, NA DAN Ž NJIMI, ČE JIH NIMA, PA NAJ PREKLIČE, IN ČE ISTE GANE BO STORIL OB DOLOČENEM ROKU, BO PODPISANI STORIL POTREBNE KORAKKE, DA SE RESNIČNIM LAŽEM IN BLATENJEM NAPRAVI KONEC.

Anton Zaitz

Društvo št. 18

Girard, Ohio. — Prihodnja seja društva št. 18 se vrši v nedeljo 8. septembra ob 2. uri popoldne. Dolžnost vseh članov je, da se iste udeležo.

Tajnik.

Članica na operaciji

Harmarville, Pa. — Antoinette Makovec, članica društva št. 196 SSPZ, je naglo zbolela ter se je morala podvreči operaciji na slepiču, katero je srečno prestala. Nahaja se v Presbyterian Hospital v Pittsburghu. Članstvo ji želi skorajšnjega krevanja.

Anton Flisek, tajnik.

Poročilo s seje društva "Gorenjec"

Chicago, Ill. — Društvo "Gorenjec," št. 104 SSPZ, je imelo svojo redno sejo 16. avgusta. Takoj ob vstopu me je presenetila lepa vdeležba. Zlasti članice so bile dobro zastopane. Vsedem in poslušam. Pomenke, ki so jih imele same med sabo, so se tikali največ tega, kako bi društvu Gorenjec in SSPZ pomagale k večjemu napredku. Na vrsto so prišli seveda tudi neslani dopisi, ki jih br. Anton Zaitz priobčuje v listih.

Potem je predsednik otvoril sejo in na dnevni red so prišle razne zadeve kot je pač na društvenih sejah navada. In da je šlo delo lepo od rok, je skrbel naš predsednik, ki se dobro razume na svoj posel. Med drugimi je bilo poročano, kaj vse se je že ukrenilo za veselico, ki se ima vršiti v soboto 7. decembra v Fleinerjevi dvorani na North Halsted St.

V imenu društva Gorenjec se že sedaj vabi članstvo in cenjeno občinstvo, da se na dotič-

ni večer pridejo nekoliko pozabavati v našo sredo. Sicer pa upam, da se še kateri sobrat oglasi do tistega časa. Gotov sem, da se bo ukrenilo vse, kar je potrebno, da bodo vsi posetniki dobro postreženi. Prostor, kjer se bo vršila "Gorenjčeva" veselica, se prav lahko najde. Vzemi Halsted St., karó do North Ave. in par korakov severno je dvorana. Ali pa Clark Ave. do North Ave., potem pa zapadno do Halsted. Torej ne pozabite na večer 7. decembra. Saj veste, da je pri Gorenjcih še vselej lušno bilo!

Predno zaključim, morem še nekaj omeniti. Za dopise, kakršne je začel zadnji čas priobčevati br. Anton Zaitz, bi ne smelo biti prostora v našem uradnem glasilu. Taki dopisi spadajo v tisti prostor, ki ga je br. Zaitz imenoval čitalnico v gl. uradu.

Frank Peterlin, št. 104

RACUN — SSPZ — STATEMENT Za mesec — JULY — For month 1940

MLADINSKI ODELEK JUVENILE DEPARTMENT			
Vrt. št.	Vplačila Paid in	Vrt. št.	Vplačila Paid in
1	8.84	94	.36
2	5.76	95	1.62
3	8.16	96	5.90
4	1.51	97	1.31
5	37.89	98	.72
6	5.80	99	.18
7	2.18	101	10.86
8	1.08	102	1.98
9	44.05	103	5.65
10	16.87	104	.54
11	23.84	105	.54
12	5.23	108	5.26
13	—	109	4.55
14	2.26	110	6.03
15	3.48	111	.18
16	2.94	112	8.55
17	.72	113	.18
18	1.08	117	.18
19	.72	118	7.39
20	.72	119	1.90
21	4.22	121	8.10
22	1.72	122	5.28
23	1.83	123	2.62
24	.90	124	2.80
25	.36	125	.18
26	1.08	126	2.39
27	.36	127	1.03
28	2.63	128	—
29	.54	129	.72
30	4.89	130	.20
31	2.96	131	3.66
32	1.80	133	.36
33	12.19	134	9.34
34	4.63	135	.72
35	1.85	136	.36
36	.90	138	2.34
37	1.25	139	13.89
38	.36	140	17.55
39	—	141	3.16
40	.36	142	1.39
41	4.68	143	1.26
42	.36	144	1.08
43	1.08	145	.18
44	12.21	146	.92
45	.36	148	7.46
46	.72	149	.18
47	1.26	150	.41
48	.72	151	6.08
49	.72	152	.36
50	2.16	154	1.49
51	2.16	154	1.49
52	1.47	155	1.00
53	8.84	156	3.57
54	.75	157	1.62
55	.72	159	5.80
56	4.49	160	12.38
57	.18	164	12.93
58	.72	165	.23
59	1.17	166	.26
60	—	167	—
61	4.66	169	—
62	.18	170	1.54
63	.36	171	12.99
64	.95	172	.64
65	4.57	173	1.28
66	.36	174	.54
67	.18	175	.18
68	.18	—	—
69	.18	—	—
70	.18	—	—
71	2.16	—	—
72	17.06	—	—
73	.18	13	12.86
74	.18	14	2.44
75	2.86	14	4.68
76	5.08	34	1.05
77	11.19	39	1.05
78	2.52	52	1.47
79	—	73	.36
80	.36	75	2.27
81	1.80	79	.54
82	1.72	142	1.39
83	.36	146	.92
84	6.91	169	20.85
85	—	173	1.28
86	.54	—	—
87	7.87	—	—
88	1.31	—	—
89	2.90	—	—
90	—	—	—
91	—	—	—
92	—	—	—
93	—	—	—
Total		Skupaj	\$602.51

William Rus, Supreme Secretary-glavni tajnik.
M. G. Kuhel, Supreme Treasurer-glavni blagajnik.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5670

ZRAKOPLOVSKA NESREČA naznanile, da bodo stale ob strani ubežne francoske vlade v Londonu, kateri načeljuje general De Gaulle.

Prošli soboto se je v Virginiji zgodila ena največjih letalskih nesreč v zgodovini ameriške avijatike zadnjih let. Temko nevihte je treščil v neki hrib potniški aeroplan in na mestu je bilo ubitih 25 oseb, vsi potniki in oba pilota. Večino potnikov so tvorili uslužbenci zvezne vlade v Washingtonu, ki so hiteli na svoje domove za Labor day. Med žrtvami je tudi zvezni farmersko-delavski senator Ernest Lundeen iz Minnesote.

KOLONIJE OBRAČAJO HRBET PETAINU
Tri francoske kolonije v Afriki, Chad, Congo in Kamerun, so

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je samo \$4.50.

Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine.

Unijsko delo—zmerne cene

The Slovenes

(Conclusion)

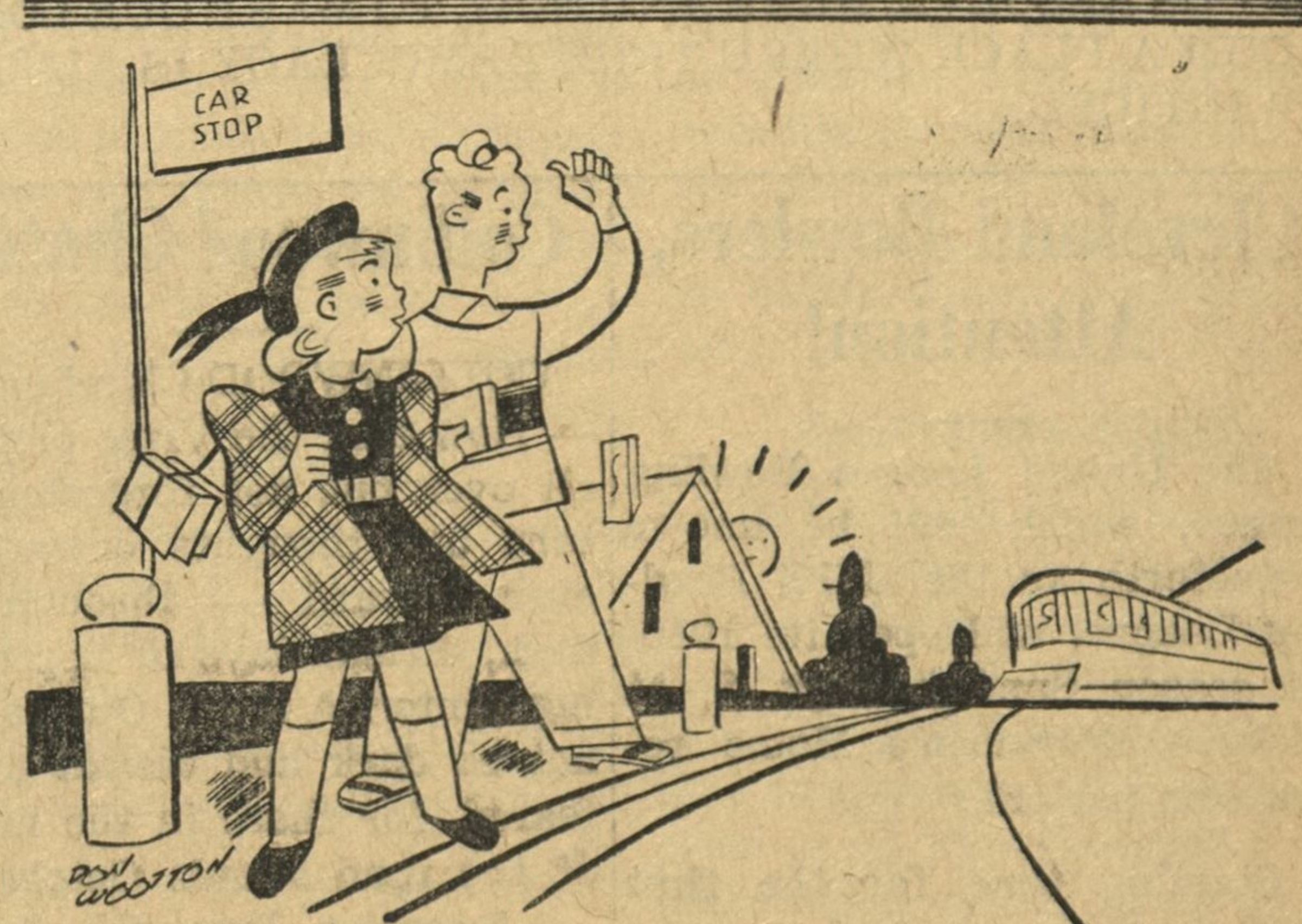
The Slovenian working class demands a positive answer from its intelligentia, which will have to rise from its careless and selfish ways to a recognition of its role. The words of Davorin Trstenjak contain a profound truth: "With us, since we are a small nation, every nationalist should be a great character. . . A politically mature nation never depends solely on its leaders, who can afford to be just to us only during their term of office, but who after their fall can not help us any more if we ourselves have not built strong bulwarks against other nations. The political thinking of Slovenian leaders is at fault because we imagine that political action lies in ministerial piazzas." The intelligentia is called upon to lead the people and not to rule over them. It needs first of all a deepening of its social consciousness, so that, equipped with this consciousness, it may penetrate to the multitude, in which sleeps a power awaiting the time for release.

The social problem of the Slovenes is in part the social problem of the other Yugoslavs.

Above all, the Slovenes must undermine the dogma of laissez-faire. If the Slovene need not bother himself about the remote politics of the Croats and if the Croat need not bother with the remote conditions of the Slovenes—what then is reciprocity? But there are linguistic, literary, scientific, and artistic differences you may answer! Right! Here it is often forgotten that the conditions of an independent national life in an age of capitalism depend primarily on material culture which in turn is responsible for the intellectual life of the period. What the Slovenes build up with reciprocity on the one hand, they tear down again because of lack of reciprocity on the other. For this reason it should make a difference to them as to what is happening in politics and economics on both sides of the Sotla. The dualism of Austria-Hungary has, however, separated them, but nobody will deny the fact that they could march together toward a collective goal, not only in culture, but also in politics and economics, each in their own way.

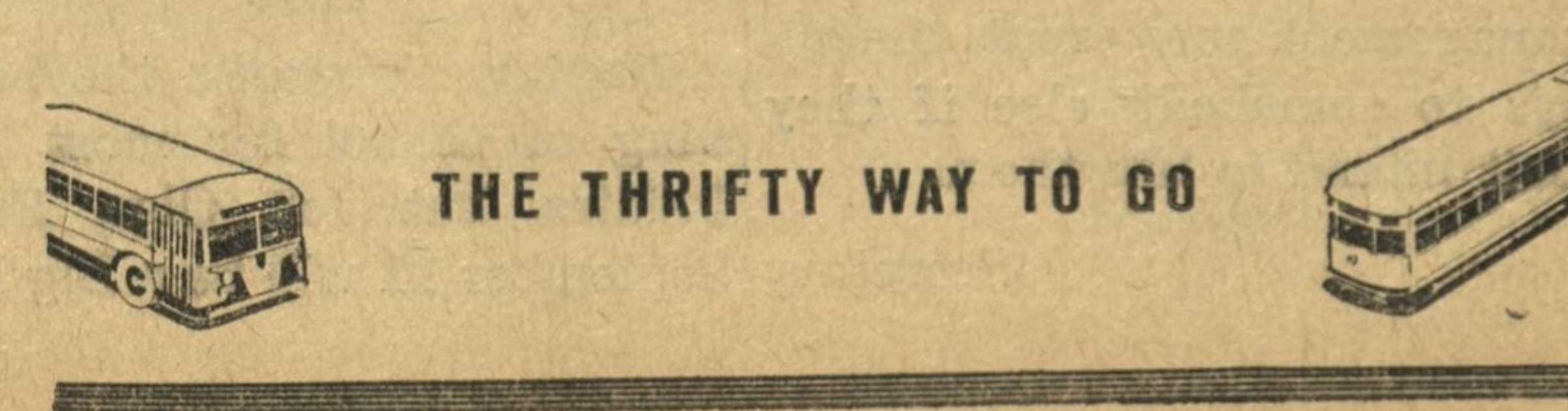
The Yugoslavs form an ethnographic unit and make an economic unit that foreign capital has appropriated to itself. Jugoslav territory has become their colony. And the Slovenes? They are torn between denominational and constitutional politics. The Yugoslavs are of Catholic, Greek Orthodox and Mohammedan faiths—in this lies their strength and their weakness: their strength, if they rise above the actual differences between their religious tolerance and their interdenominationalism; their weakness, if they carry denominationalism into politics and economics because in this way they will only impede their national emancipation, for capitalism makes no distinction between religion, writing, or names.

And constitutional politics? Real politics in any case comes from a positive legal foundation, on which one may establish one's program. But here the Slovenes should not forget that facts are stronger than law and that their legal development lags behind their social development. The question is in what measure is a historical constitution possible today. If the Slovenes cannot depend on any future in politics, then nothing remains for them in an age of capitalism but to prevent foreign capital from seizing their territory and enslaving them economically and nationally on their own native soil.

ZOPET V ŠOLO VARNO IN BREZ SKRBI S POUČILNO ALI BUSOM

Mladež dospje v šolo varno in hitro, ako se vozi s poučilno ali busom. In tudi varčno je. Tedensko vozne karte za učence, stare 12 let ali več stanejo 50c, šolarji pod 12. letom pa plačajo samo 2c za vožnjo. Skrbite, da se bodo vaši otroci poslužili te cenene vožnje v šolo in domov sleherni dan.

THE

DO YOU KNOW THAT -
SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

Lodge Meetings Essential To Progress

By Michael Vrhovnik

M. Vrhovnik

Every lodge experiences at irregular intervals a period of inactivity, when try as one might, no amount of suggestions or appeal are able to produce satisfactory results, and members leave the meeting halls talking to themselves, wondering what is the matter with everyone else and what can be done to remedy things. These periodic lapses often are of short duration for, suddenly, like sunshine breaking out from behind dark clouds, comes an idea that appeals to the membership and once more the lodge is back on the road to a life of useful progress. Sometimes, the enrollment of a few new members, coming as an aftermath of a successful social affair, or sports event, helps to reverse the downward trend. A word of encouragement, a surge of fresh action, proposed at the right time, can mean the difference between a lethargic and a wide-awake "do-something" lodge.

Lodges and organizations, like the individuals who form them, have their ups and downs, their moments of laziness and despair, their lapses of inactivity and cycles of depression. Their duration and seriousness depends on the caliber of leadership they have. Happy and progressive is the lodge with a good balance of constructive and aggressive leaders, who not only can tell when and how to carry out a program, but who, if the emergency arises, can actually step in to plan and show how it can be done. Wasting time doing nothing, planning and thinking nothing, always waiting for the other fellow to lead the way to construction, is a sure path to deterioration and stagnation.

Every lodge, having a planned program, can with careful forethought be an important influence among other lodges in its district and in the organization as a whole; particularly, can it show example and exercise influence in its own community life. Its monthly meetings, social events, and entertainment programs can be a source of much pleasure, of cultural and educational development, and of benevolent action. The extent of good results, of course, depends on the amount of thought, sincerity, and effort devoted to their consummation. There are members who would have us believe that lodge meetings have outworn their usefulness since the radio, newspapers, magazines, and other modern methods of communication supply us with daily happenings all over the world, but it is my firm belief that much of the original value is still there and can be and is a powerful force in the management and character building of human life. Nearly every important figure in public life belongs to one or more fraternities, whose aim, like that of the S. S. P. Z., is closely related to the furtherance of progressive movements beneficial to the welfare of mankind. Nearly everyone gained some of his experience as a speaker and ability to present facts before a large audience right in the local lodge room.

The meeting room is a place where we can discuss questions and problems which concern our own limited circles, which are important to ourselves, our families, relatives and friends. They are usually little things, insignificant in the world of events, but they are things which mean a great deal to us in the present as well as the future. For that and many other reasons, we urge you to form a habit of attending your lodge meetings regularly and participate in the discussions and debates. Let us renew some of the customs and virtues of the old-time meetings which were faithfully attended by our fathers, when principles and ideals were held foremost, when rights and duties were well memorized and strictly adhered to. You, too, are urged to study the By-laws and uphold your rights in their accordance; yes, even as our fathers before us did, we urge you to bring a copy of the By-laws with you to every meeting and be prepared to defend your views and actions, using your interpretation of them as your guide. LET US RESOLVE, HERE AND NOW, TO MAKE OUR LODGE ROOM A PLACE WHERE TRUE DEMOCRACY IS ALWAYS PRACTICED.

Cleveland Bowlers, Collinwood Chatter

The United Lodges Bowling league, which will be known henceforth as the SSPZ Bowling League, will open its 1940-41 season Sunday, Sept. 8, at Slovene Workmen's Home recreation parlors.

Starting time for the first shift is the same as last year, 1 p.m., and the ladies' league, if they bowl, will start at 3 p.m., but so far the girls have been rather slow in making up their minds whether they intend to bowl.

To be fair to the management of the alleys, the gals should make their decision by next Sunday, in order that the management may rent the alleys to somebody else if they don't intend to use them.

Secretary

COLLINWOOD-Cleveland, O. — Now that the Vrtec picnic is all over but not forgotten, we turn our thoughts onward — ever onward — through the dark, dismal days of approaching winter. A light! Our path is not so dark and dismal as we feared, for there in the middle of the road stands October 19 — Sweetest Day. Oh happy, happy day! And what could be sweeter than to cheer up your current Sweet Thing at the Utopian Sweetest Day dance. Since the weather is still so agreeable that you don't need cheering up, I shall leave the pleasant details for a future snowier day. Just save Oct. 19 and 25c and we'll do the rest. Okay?

* * *

Next week marks the beginning of school for most little kiddies but for Olga Zaubi, September 11 will be a Big Day,

VICTORIAN NEWS

CHICAGO, Ill. — Kiddies' vacation days will soon be over school bells will soon be ringing and teachers will soon be calling the roll. Well, kiddies go to school when you are young and have the chance. Many of us that would have liked to get an education in our younger days but never had the chance. So we have to go to school in older days trying to make up for the loss of our youth, for it's true that a person is never too old to learn; never give up and say: I'm too old. There's a chance for all of us regardless of age.

Victorians, how many of you visited our sick member Frank Vidmar? His address is 2625 Central Park Ave., Chicago. If you haven't, you had better do it now, for today we are well and tomorrow we may be in the same boat. Frankie, we all wish you a speedy recovery!

* *

Milwaukee, we are very sorry that it rained on August 18. But we will make up for it in the near future. But just the same, three cars went and all said that they had a wonderful time. Our president Emil Hrast was the lucky one who got the gate prize. Mitz, Otto, Max, John and Lefty were among the ones there. I intended to go, but the rain spoiled it for me.

* *

More Victorians vacationing: Charles Rak in Nokomis, Ill.; John Lasterni in Taylor Springs, Ill.; Louis and Mary Macek and son Johnny in Nokomis and Taylorville, Ill.

Julie Potech just returned from the Tennessee Mountains; reports are that it is very beautifully there. Nancy Novak has just returned from Wisconsin, and reports that she had a good time.

* *

The Pioneers' lodge is having a moonlight picnic on Saturday, September 14th, at Skovick's Red Gate Grove in Willow Springs. Let's do our duty and attend this affair, as they do our affairs.

* *

All of you who are planning on bowling, better come to our next meeting, so we'll know how many teams we will have. This is the time to come on help plan the teams and place to bowl. Don't be a wallflower! Of course, we will miss one good little bowler, Mitz Chernick. Doctor's orders for her are: no bowling yet. Mitz will have to come with her knitting and keep us company.

Victorians are planning for our annual Fall Dance. The date is October 26, at Berger's, 2653 So. Lawndale Ave., with Omer's Hot Shot Orchestra. There will be plenty of suds and everything that goes with it. Everybody is invited. The charge is only two bits.

* *

We have another transferred member from Kansas, the Sun Flower State: Amalia Venisnik. We are indeed very glad to have you. I'm sure you will enjoy being a Victorian. Hoping to see you at our meetings.

* *

Victorian meeting is Thursday, Sept. 5, at Bergers, 2653 So. Lawndale Ave. You'll be mailed tickets for our fall dance. When you sell them, you can get more from me I have plenty of them. Don't forget to answer the reminders I sent out. Fraternally,

Val.

Concordian Notes

CLEVELAND, O. — It's rather late to report on the Concordian Srs. Barn Dance of August 17, but we just can't resist putting in a word or two. The dance was a huge success. We still don't know how it happened, but somehow the square dance ended in a snake dance. What a sight to behold! After it was all over, how the people did clamor for polkas, and Ty Minar and his orchestra are tops in playing polkas.

On August 31, Vrtec members of Cleveland gathered together at Pintar's Farm to spend the day. The games were enjoyed by spectators as well as participants. Although a few drops of rain fell, they failed to dampen the high spirits of the children who were busy roasting weiners. Many of the adults present shed their years and dignity and became children again. It was fun.

Circle No. 6 of the Progressive Slovene Women of America are sponsoring a lecture to be held September 18, in the annex of the Slovene National Home on St. Clair Avenue. The speaker of the evening will be Dr. George W. Sanford of Case School of Applied Science who is well-known among Slovenes for his articles on economics published in the Enakopravnost.

Members of Lodge 120 are requested to attend the regular meeting promptly at 7 o'clock Wednesday, September 11.

Marge Jeric

About Merger

Brother Vrhovnik's verbal words sound different to him when appearing in print; they have evidently startled him. I believed he was speaking sincerely and openly, therefore I did not expect him to be so disturbed. It is understandable now, that he did not wish them to be known publicly, and labels them — "Misstatements," and emphatically denies all claim to them. Well, he is privileged to retract his statements, but it is not fair play to adjudge someone else with a poor memory, just so that he may wipe off his own face again — and retain his non-committal status on the important merger question confronting us. That is one way of avoiding the issue, but a shabby one, at that.

As a matter of fact, officers of the SSPZ well know, as they ought to, that no progress can be expected of the SSPZ, or of any other organization under similar circumstances, if the membership's desire for a merger with the organization closest to them — SNPJ — is further frustrated and denied. Michael, as Juvenile Director, — the SSPZ being the only organization to have such an office — should well realize what a task he has been given as such, by resorting to the Juvenile membership and activity records.

If Michael did not speak sincerely, it is only natural then that he would write likewise. And so, we can only conclude that — he does not wish to commit himself! However, it is desirable that members in important positions, such as Vrhovnik's, should bring forth their opinions frankly and honestly, instead of disregarding it. It is only too evident that, in this way, a better understanding would now prevail among the general membership, and the entire matter would be greatly simplified. Also, in consequence, much of the ill-feeling Bro. Vrhovnik speaks of, would likewise never appear.

The merger plan prepared by the SSPZ committee and presented to the SNPJ Supreme Board meeting (and sent for consideration to the JSKJ convention, to be held in Waukegan, Illinois next week) was given careful study and consideration by the SNPJ Board members, as the published report of their meeting shows. They have asked only that a few items in the agreement be further discussed by the SSPZ and SNPJ committees. That certainly does not sound like the SNPJ is closing the door to further negotiations. All those lodges who have expressed themselves for joining with SNPJ will welcome this news and keep it firmly in mind when reading Brother Grill's editorials in Napredek.

Mary E. Novak

EVENING STARS

WHITE VALLEY, Pa. — After being away for such a long time, I'll see what I can do with, "People You And I Know."

Julia Verna Kosmach believes in riding late at night (or early in the morning). How's the driving coming, Verna?

We don't know just where Mary Laurich is keeping herself; she does have a few of us puzzled (Larry can pick them out alright, I'd say, Mary.)

Mary Mladenick is a new member of the Evening Stars. Hope you'll stay with us, Mary.

Elsie De Mario, — wonder where she's going to spend her evenings now that Kay left us. We still have that extra room and bed, Elsie.

Frances Rosenberger of Ambridge, are the picnics getting the best of you? Get the pen out, we would like to hear from you.

Henry Lesjack; oh, yes, we remember. How can we forget? It was good to see you, even tho we did have to meet in the big city of Pittsburgh. We still live on Pedora Hill, Herky.

* *

Evening Stars! — How about coming to the next meeting, Sept. 8 at 2:00 p.m. upstairs of our hall. I'm sure you can spare a few minutes and attend this meeting. That goes for all you members who forgot we have meetings.

* *

Julie Senchur — we met at Seton Hill and I was very much surprised to hear she is a member of the SSPZ. How is the heart throb of Ludwick, Julie? Martin Kukovich of Westmoreland City — Hy, pal! We don't see you in town any more. What happened?

Valentine Kosela has a few girls worried. Why don't you drop a line once in a while, Val?

Helen Sabec — it won't be long now, and she will be Mrs. Ralph Kovacic. Best of luck to both of you!

I haven't anything more to write, so until next time I'll say: See you Evening Stars at our meeting.

Josephine Barker.

nik's, should bring forth their opinions frankly and honestly, instead of disregarding it. It is only too evident that, in this way, a better understanding would now prevail among the general membership, and the entire matter would be greatly simplified. Also, in consequence, much of the ill-feeling Bro. Vrhovnik speaks of, would likewise never appear.

The merger plan prepared by the SSPZ committee and presented to the SNPJ Supreme Board meeting (and sent for consideration to the JSKJ convention, to be held in Waukegan, Illinois next week) was given careful study and consideration by the SNPJ Board members, as the published report of their meeting shows. They have asked only that a few items in the agreement be further discussed by the SSPZ and SNPJ committees. That certainly does not sound like the SNPJ is closing the door to further negotiations. All those lodges who have expressed themselves for joining with SNPJ will welcome this news and keep it firmly in mind when reading Brother Grill's editorials in Napredek.

Joseph Drasler

THE SLOVENES

AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910)

By

DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague)

TRANSLATED FROM THE SLOVENE

By

ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois)

AUTHORIZED TRANSLATION

(Continuation)

Political development in Slovenia, however, did not run parallel with progress in culture. On the contrary, it lagged behind and drew all culture along with it. With its provincial particularism, Slovenian politics was entirely disorganized and un-orientated. There was too much ideology and too little economy; a great deal of sport, but little seriousness; too much personality and little principle.

The politics of the Slovenian people is probably only a social phenomenon. National consciousness with the Slovenes may only be realized with success in social consciousness; national action, only in social action. In Slovenian public life one class takes advantage of another where the economic status of the small man in general, that is, the economic status of the social classes, should have been taken into account.

In Slovenia the greater part of the population is of the peasant class. Commerce and industry are practically unknown. Farmers have small and medium-sized possessions. Large estates are rare. Dr. Ivan Geršak* showed this statistically for Lower Styria already in 1870. But as far as the population of the Slovenian towns is concerned, the petty bourgeoisie prevails, which as a whole has practically no effect on the density of the population and localities, as is clearly seen in Carniola, for instance.*

The small peasant and tradesman, the worker and the intellectual (the teacher and the office-worker)—all form a social unit which is economically dependent on the big landowner, the big merchant, and the big industrialist. This dependence is at the same time also national, for agrarian and industrial-commercial capital in the majority of cases is not Slovene. That is why it is so hard to gain national independence in the border-countries; and it is for this reason also that the towns and cities (except in Carniola) are in the hands of Germans and Italians. The non-Slovenian landowners, merchants, and industrialists form a thin layer of society, who will maintain their political power as long as the Slovenian people lag behind culturally and economically and as long as the Slovenian intelligentsia which, because of its inadequate social education does not understand either its role or the condition of its people, works in their interest. Hence the opportunism of these classes, hence the mushroom growth of new political parties which are not the fruit of cultural and economic needs.

The economic condition of Slovenia, which is the result of world historical development, shows us clearly the tendency of social politics in Slovenia, to which Abditus has called our attention.** The starting-point is the idea of social solidarity or cooperative society. Economic action must be made successful in spite of obstacles and accidents, without which no idea can be conceived. What was a matter of fear and terror in former Slovenian politics is now just Archimedes' principle leading us up to national independence. All Slovenian political parties know more or less the significance of economic organization, although not all parties see in this a movement whose tendency indicates a transition from consumers' cooperatives to cooperative production in agriculture and industry. It will not be necessary to touch on the Land Question here. Our commercial, financial and foreign policies, etc. must also work in the interest of a better economic status for the small peasant, the petty bourgeois, and the worker.

Oton Zupančič* pictures in his poem *Duma* the social problem of the Slovenian nation in all its vividness and horror. The ringing of a bell strikes the ear of a mother in Bela Krajina, whose son has died in a foreign land whence his fight for his daily bread had taken him:

***"Hamburk, Hamburk!—Veliki zvon
poje ji, bije,
toži, vpije,
pada trdo na njeno glavo."

The last few stanzas come to a question which demands a positive answer:

***"Kje, domovina, si? Ali na poljih teh?
Še pod Triglavom, okrog Karavank?
Ali po plavžih si, ali po rudnikih?
Tu? Preko morja? In ni ti meja?"

Boš jih kot lastavke k sebi priklicala?
Kakor golobe prizvala po krov?
Ali jih tuja bo slava premamila
in jih nikoli več k tebi ne bo?"

(Continued on page 3)

*Slovenian Styria. (Slovenski štajer. Slovene). Slovenska Matica, Ljubljana, Part III, 1870.

**Lončar, Dragotin: On the Density of Population and Localities in Carniola. (O gostoti prebivalstva in krajev na Kranjskem. Slovene). Izvestje c. kr. II. drž. gimn. Ljubljana, 1902.—Chart of the Density of Population in Carniola. (Zemljevid o naseljenosti prebivalstva na Kranjskem. Slovene). Izvestje c. kr. II. drž. gimn. Ljubljana, 1904. — It would be desirable if Slovenian geographers would begin to work on a so-called anthropogeography, which is a social science, for all the Slovenian provinces.

***Abditus: Path Through the Desert. — New Vistas. (Pot po samotni. — Novi vidiki. Slovene). Naši Zapiski, Ljubljana, 1909.

**Zupančič, Oton: Soliloquies. (Samogovori. Slovene). Ljubljana, 1908.

Is singing to her, ringing, Here? Across the sea? Complaining, weeping, And on this frontier? Falling heavy on her ear.

***Where, homeland, art thou? Will thou call them to thee like swallows? Art thou in these fields? Call them under cover like pigeons? Still under Triglav, round the Karavanke? Will foreign glory stun them? Art thou at furnaces, or in mines? And won't they come back to thee any more?